

Knut

Borgerkrig?

av Otto Habsburg

Arb. 20/9/91

Selv om kommunistpartiet i Moskva er under oppløsning, takket være Boris Jeltsins personlige mot, så holder de siste stalinisters etterfølgere her og der på gamle metoder. Særlig når det gjelder meningsstridens teknikk og propaganda.

Kommunistene er rett ut mestre i å omkalfatre ordenes mening. De vet at den som kan få sine motstandere til å overta sitt eget sprog, har vunnet halve slaget. Man kan gå utfra at det er på dette område avgjørelsene av åndelig-politiske motsetninger faller.

Allikevel ser Vesten, Europa som Amerika, ut til å overse denne enkle sannhet. Resultatet er at vi idag taler et marxistisk sprog, uten å merke det. Det er ikke minst betinget av den kjensgjerning, at våre massemedier er påvirkelige for slike teknikker. Det kan for det meste tilskrives åndelig treghet og slapp tenkning, men noen ganger skyldes det en bevisst politikk. Uttrykket femte kolonne, et ord fra den spanske borgerkrig, passer godt her, hvor det ikke er den aktive sabotasje eller spionasje som er faren, men det man heller kan betegne som virksomheten til innflydelsesagenter. Disse er for det meste aktede personer, som man ikke kan tiltro noen lakeitjeneste for fienden, men som dog skaper en åndelig atmosfære som virker oppmykende.

Slik sett var en av Sovjetunionens største seire, at den etter Jalta fikk glemme Vesten til å glemme Mellom-Europa. Nå snakker man bare om Øst- og Vest-Europa. Slik oppstod en mental realitet, som også fikk politisk innvirkning. Det har kostet en hard kamp å få den riktige sprogbruken gjeninnført på dette område. Forfatteren av denne kronikken brukte hele seks år etter at han var blitt innvalgt til Europa-parlamentet, før den daværende president for Kommisjonen, luxemburgeren Gaston Thorn, foreskrev sine

embedsmenn atter å anvende begrepet Mellom-Europa for Ungarn, Tsjekkoslovakia og Polen.

Ide demokratiske statenes innenrikspolitikk har likhetstegnet mellom rettferdighet og likhet hatt en ødeleggende virkning. Menneskene er fra naturen ulike. Det er et av marxismens programpunkter at alle - eventuelt gjennom tvang - skal standardiseres. For å nå dette mål må det øves et stadig trykk fra oven. I de siviliserte land gjennom en ideologisert skattepolitikk, i andre gjennom redselsgjærninger som de av Pol Pot i Kambodsja og Enver Hoxha i Albania. I Kambodsja ble hele familier og yrkesgrener utryddet, for å fremskaffe en ny mennesketype. I Albania var det sterkeste virkemiddel utryddelse av religionen. I begge tilfelle var kommunismenes løpebane meget lik. De kom fra et fransk universitet, var utdannede og intelligente mennesker, men var også i ordets sanne betydning fundamentalister. De hadde tenkt marxismen-leninismen konsekvent til ende, hva doktoravhandlingen til Pol Pot er et slående vidnesbyrd om. De forfalsket ikke marxismen, men oppfylte den.

Dette skal man ha klart for seg i disse dager. Det er betegnende at man har kalt kampen mellom serbere og kroater for 'borgerkrig'. Ordet er systematisk innført av Beograd. De godt skolerte marxister som huserer der, Adzic, Markovic og Loncar, har selv sagt forstått å benytte seg av at de alene har et telegrambyrå som når verden over, nemlig Tanjug. Hverken kroatenene, slovenerne eller makedonerne har et lignende instrument. Makthaverne i Beograd kan derfor alltid være først på pletten med sin versjon av begivenhetene. I krigen om sprogbruken har de bestandig benyttet sitt forsprang mot delrepublikkene.

Således ble det, så snart blodbadet i Slovenia var et faktum, snakket om 'borgerkrig'. Hva det betyr er klart, en væpnet politisk-ideologisk

konfrontasjon mellom medlemmer av en nasjon. Et godt eksempel er den spanske borgerkrigen. Med denne sprogbruken har vi også fått høre om 'den jugoslaviske nasjon' til tross for at en slik nasjon ikke finnes. Tito selv kalte seg 'den eneste jugoslav' kort før sin død i mai 1980. Han hadde rett.

Med denne sprogbruken ville man gi inntrykk av manglende legitimitet i uavhengighetserklæringene til Kucan og Tudjman. Her viser forskjellen på uttryksmåte seg, når en-bevegelse tilsvarer visse store interesser og når den ikke gjør det. For eksempel har man alltid kalt bevegelsene som ANC i Syd-Afrika, SWAPO i Namibia, Polisario i Vest-Sahara og Frente Farabundo Martí i Mellom-Amerika for 'frigjøringsfronter'. Mens kroatenene og slovenene er blitt betegnet som 'separatister' eller 'ulydige republikker' for å gi deres frihetskamp en guffen bismak. Slik blir leseren manipulert, uten å vite det får han en negativ grunnstemning som bare vanskelig kan overvinnes.

Det dreier seg i dagens Jugoslavia om en ekte frigjøringskrig mot kommunismen og dens menn, den føderale - les serbiske - hæren, såvel som den nasjonalbolsjevikiske strukturen, som Slobodan Milosevic støtter seg på i Beograd. For alle de ledende personer i det serbiske regimet stammer fra de verste terrorenheter i parti-sanhæren. For eksempel var utenriksministeren i den angivelige jugoslaviske regjeringen i sin tid kommandant i den såkalte undervannsbrigaden, som etter krigens slutt druknet tusen mennesker, etter mønster av nøyadene i Nantes under den franske revolusjon. Ettersom man i Beograd har omtrent monopol på nyhetsforbindelsen med utlandet, får ingen vite om hva som egentlig skjer i Kroatia. Man kan med full rett tale om et folkemord mot kroatenene. At så mang en vestlig regjering, enda den skul-

le vite bedre, stiller seg på terroristenes side, kommer til å inngå som nok et mørkt kapittel i Europas historie. *Det er heller ingen sosialisme i alle de påståtte stridene.*

Det foregår ingen borgerkrig i Jugoslavia, men en konflikt mellom stater som man ikke vil anerkjenne fra EF-hold, men som dog er gamle historiske land, som fikk sin frihet berøvet av et diktat etter den første verdenskrig. Til dette kommer den storserbiske imperialismen, som fra før av står ansvarlig for grusomheter i Kosovo. At albanernes bødler nå forsøker å tvinge kroatenene i kne, kan i neste omgang bety en fare for alle nabolandene. For på det område som nå kalles Jugoslavia vil det ikke herske fred før Kroatia og Slovenia entydig blir anerkjent.

Man bør nå lære av begivenhetene i det hittidige Sovjetunionen. Vesten var ikke klar - hvis man unntar vesle Island - til å anerkjenne de baltiske statene. Idag, derimot, etter at Boris Jeltsin har tatt det første skritt, går man mann av huse for å opprette ambassader.

Det er i sannhet først gjennom den karakterløse politikken til Washington og mange europeiske regjeringer at situasjonen i Jugoslavia er blitt virkelig farlig. EFs utenriksminister bærer et stort ansvar. Sjelden er så meget galt blitt gjort på så kort tid. Hadde Rådet i EF i det minste vært halvveis trofast mot sine demokratiske prinsipper, så hadde blodsutgydelsen kunnet vært forhindret. Heldigvis finnes det i det minste en delvis demokratisk strømning, for representantene i Strassburg og i det amerikanske Senat har uttalt seg mot sine regjeringer og for respekten for selvrådet. I dette har de vist mer klarsyn enn sine ministre, som for det meste er talerør for sitt byråkrati, ettersom ministrene selv som regel ikke forstår seg på utenrikspolitikk.

101043